

REGLES INTRODUCTORIES

DEUS, ab la vostra benedicció comensen les REGLES INTRODUCTORIES a la pràctica de la ART DEMOSTRATIVA.

DEUS, ab joy xant. Per vos, F. G. discorrens,
afirmant e negant dubitar destruens,
concordant E. e I. e la N. subponens,
perlonguant-me de R. e de sos consequens,
de majoritat fi fas tal acordamens
que menor e contrari ne sien odiens,
desirant egualtat myjà comensamens
en lausar e servir vos, rey omnipotens.
De vos e de lo vostro vul far demostramens
propter quid e quia e equiperalmens
ab majoritat fi per tot lo mesclamens
de totas les figures artificialmens:
si no pusc sens miyà ab miyà ó comens:
d'actu d'estar obrar vul esser conexens:
en la obra de dins està-y principalmens
majoritat e fi, el contrarixamens
en la obra de fores, on pauc son inquirens;
sensual spirital no an equalamens:
different major es quan es d'acordamens
que no es de contraris, car pres son aniens.

¶ Si vols far questió, en T. blava comensa,
tot T. mit en los angles e auràs ne siensa:
a soure questió veges de qual semensa
venon comensamens concordans senes tensa,
e les posicions ages en sovinensa:
segons elas conclou, car dar tan conexensa.
D'universal a part sabies far avinensa:
termens de les figures en la questió pensa:
si as questió d'a. en sos termens comensa,
e aysò metex fay dels altres a presensa,
mesclant la .J. en l'altre, esgardant la valensa
en tal acordament, que majoritat vensa;
car major be e gran e ver an covinensa
de destruir menor, mal, pauc e defalensa:
si qui-s plus semblant d'a., ajes en suvinensa:
subjet e accident no son d'una valensa:
major es E. que I., I. que N. sens falensa:
so cové esser ver d'on E. I. an crexensa

en lausar e servir A. d'on an influensa:
metàforas faràs, car saber hi comensa.

¶ Comensament miyà e igual, so malbir
que ab majoritat fin cové concluir
d'actu primer segon; car no y poyray falir
en reyalitat rasó si ó say persegir.
Enfre causa e s'efectu major fi vul tenir:
effectu e menor so solen avenir:
majoritat e Deu, hom no y pot contradir.
Tot quant Deus à en sí es egal, a ver dir,
e-s cové mils en tuy que-n altre, sens falir;
e tot so es en Deu on mays be-s pot segir
dintre ses dignitatz, on res no pot falir:
mils se cové en sí que en sos, son complir.
Si de particular vols lo ver conclusir,
dejús universal lo sabies costuir:
afermar major es que negar, e consir
que can negar mays es, E. ó fay persegir.
Declinació fay, car no y poràs falir:
de materia e forma e de lur influir
corporal spirital ensemblans conjuynir
los fay tant con poyràs, e no vules mentir.

¶ Qui per .vj. mous est' ART discurre la sabia,
en movent S. la T. tost saber la poria;
e si en concloir d'inpossíbol volia
usar pus volenter, molt mils se'n aydaria;
e que del sobjet prop usàs mays tota via:
si vuy non potz xausir xausix en altre dia.
No-t vules desputar ab hom de vilania:
en los ditz que-t diran, prin seynal, tota via
menbra la ART melor c'ajudar te poria:
ab la t. prova-l test, car dar t'à maestria.
Primas entencions e segonas volria,
e21 ab majoritat fi ne fees compaynia:
si questió es d'a. o de qual res que sia,
concorda gran major, falir no y poràs mia:
primera 'ntenció e segona hi sia:
majoritat e fi obsolulament lia
totas vetz ab bontat, e que mal no y estia.
Contingent necessari no son d'una paria:
enfre ens e no ens esgarda meloria,
e materia e forma en compost pijuria.

¶ Afermant o negant sia-l test conservatz:
afermar se cové ab esser, so sabiatz,

e negar e no esser se son aconpaynatz.
Si·t fayl responció sia Deus reclamatz,
que per oració él te mostre vertatz.
Si no potz concluir ab possibilitatz
en major entitat, impossibilitatz
sia·n ton concluir, e auràs-ne vertatz.
D'ymaginació te garda a totz latz,
que·n ver spiritual no·t aja enpatxatz:
contradictió es en nos major assatz
que·n Deu, car major es que nos; e es vertatz
que nos mils conexem Deu menbrant volentatz
entendre, que ab be, gran, poder, ternitatz;
car ab so d'on mays em jugjam, mas vas totz latz,
car Deus es recolibles e entès e amatz,
en mays per mays devem d'él dire la vertatz.
La figura Deus creet, nos pot mudar, sabiatz,
ca<r> sos sabers poders hi sirien mermatz;
e so que sabs per nom serc' ab proprietatz.

¶ Fenides son les REGLES, Deus ne sia lausatz.